

Mlad tatič.

Ko sem bil še mlad in majhen, slišal sem večkrat od modrih in pametnih ljudi, da ni dobro biti lákom, kajti ljudje pravijo: kdor je lákom in si išče dobrih stvari za usta, tak navadno tudi rad krade in svoje prste rad vtika v stvari, ki niso njegove, ampak drugih ljudi. A to, kakor znate, ni pripuščeno delati, ker tatvina je jako velik greh. Zatorej tudi Bog v sedmeji zapovedi pravi: „Ne kradi!“

Tako lákomo dete je bil Brvarjev Lukec. Pred njegovimi prsti ni moglo nič varno ostati. Vsako stvar je on moral pokusiti, vsako stvar oblizniti. Strd (med), sladkor, vkuhano ovočje, češnje, višnje in druge take stvari je pustil pri miru samo takrat, ako so bile dovolj pred njim skrite. Mati ga so večkrat zasačili s črnimi brki in mastnimi prsti, pa so ga tudi vselej dobro natepli za to.

Kadar koli se je tržni dan začel in so prišle branjevke z ovočjem (sadjem) na trg, nikoli ni bilo brez Brvarjevega Lukca, ki se je okolu klatil in gledal, kje bi kaj izmáknil. Časi je tudi domov prinesel pogače, hrušek, jabolk in družih tacih stvari, a stariši mu niso dali nikoli denarja. Ako ga so stariši vprašali: „Od kod imaš te stvari?“ rekel jim je: „Dobil sem jih od kuma (botra), tete, ali pa od soseda Marka.“

Necega dnè pa je Lukecu zelo izpodletelo. Bilo je popóludne, kmalu po kosilu, in Lukec je tekel po cesti, da se mu je prah visoko vzdigal za petami, a otroci so vpili za njim: „Tatič! tatič! kradel je jabolka in hruške.“

Lukec pribeži domov. Lici ste mu bili rudeči kakor kri a prsti modri in otečeni.

„Kaj ti je, Lukec, za božjo voljo, kaj ti je?“ zavpijeta jednoglasno oče in mati. Ali Lukec ni mogel od ihtenja niti besedice izpregovoriti. Otresal in mencâl je z rokama, ki ste ga, kakor je bilo videti, zelo boleli.

Zdajci stopi sosedova hči Anica v hišo ter pripoveduje vse, kaj se je godilo z Lukcem. „Stal je,“ pravi, „pri nekej branjevki in ko je ta nekam na stran pogledala, brž je planil Lukec po jabolkih in hruškah ter jih je metal v žep. Branjevka to videč, zgrabi Lukca za vrat, vzame mu ukradeno ovočje ter ga potlej prav dobro s palico po prstih naklesti. Branjevka bi ga ne bila tako hudo natepla, ako bi jej ne bil Lukec užé večkrat ovočja in drugih stvari ukradel.“

In tako je prišla tatvina na dan. Zdaj se je znalo, od kod so vse óne stvari, ki jih je Lukec tolikokrat domóv prinesel in je dejal, da so od kuma, tete ali pa od soseda Marka. Vse te stvari je Lukec ukradel in domá se je svojim starišem lagal.

A ni ostalo samo pri tem. Oče vzamejo šibo in udrihajo po Lukcu kakor še nikoli poprej. Potem ga primejo za roko ter ga peljejo do branjevke, pri katerej je ovočje kradel. Tu je moral Lukec branjevko odpuščenja prositi in trdno obljubiti, da nikdar več kaj takega ne stori.

Tudi očetu in materi je moral to obljubiti. Lukec se je lakomosti odvadil in tudi kradel ní več, ter je zdaj, kakor sem slišal, dober in pameten deček.

(Po „Golubu.“)

Na prosto.

Tam na klanecu je vse živo,
Vkup so iz vási otroci
Vsak saní v premrleji roci
Vozí i drží se krivo.

S. Jenko.

Tam na vási zamrznil je potok. Debela, ledena skorja zakriva njegovo vodo človeškemu očesu; njegovo žuborenje se ne sliši več, tiho se podí val za valom pod zimsko odejo. Cvetice, ki so se zrealile v njegovej zelenej vodi je pokosila ostra zima; — drevesa, ki so bila vedno priča vsem njegovim skrivnostim, žalostno molé svoje suhe veje stokajoč pod težo snegá; — nič več se ne ogleduje v njem drobna lastovica; vsa njegova okolica je oropana svoje krasote — a vender je kraj veselja človeku, mlademu človeku! Tam na vasi, tam je življenje! Tam je raj vaše mladine! — —

Zjutraj zgodaj, ko se je začelo daniti, bil je vže Županov Ivanko na nogah. Skrbno hodí okolu hleva, — pristavi lestvico in zleze pod streho, kjer najde svoje ljube saní. Lansko zimo so mu je bili naredili stari oče, ker je bil vse leto priden in poslušen. Brzo je spravi iz zatišja, kjer so prav puščavniško živele, kjer je le kak pajek ali kak drug mrčes bil milostiv obiskati je. A zdaj je prišel čas, ko bodo v tolikej časti, kakor sosedova hruška po leti. — Ivanko je skrbno ogleduje, še bolj pazno, kakor voznik svoj voz. „Tri sto medvedov! — nekaj je polomljenega. Vže vem, hudomušni pastir, večna mi préglavica, ta mi je to storil iz hudobije, ker sem ga po pravici zatožil očetu, da v nemar pušča živino na paši. Le čakaj tiček!“ — Takó beseduje Ivanko. A kmalu ga mine jeza, steče v hišo in pride s kládívom v roci, da zaceli rane svojemu bolniku. — Kako mojstersko se obnaša! Vsaj se je naučil od očeta! — Zdaj tolče in razbija, da leti skozi ušesa, zdaj zopet obrača, da bi kmalu vse polomil. Kljubu hudemu mrazu mu lije pot po licu in rudeč je